

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 12-12-2019
Αριθμ. Πρωτ.: 604/257755
Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από χαλαζόπτωση-βροχόπτωση-ανεμοθύελλα σε διάφορες καλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1159/9-10-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Τζαβάρας**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τη χαλαζόπτωση – βροχόπτωση – ανεμοθύελλα που σημειώθηκε στις 4 και 5 Οκτωβρίου του 2019 σε καλλιέργειες πατάτας, καλαμποκιού, χειμερινών κηπευτικών κ.λπ. στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Ηλείας (περιοχές Βουπρασίας, Κάτω Σαμικού και Πύργου), επισημαίνεται ότι διενεργήθηκαν από τους γεωτεχνικούς του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις. Μέχρι στιγμής, έχουν υποβληθεί 214 δηλώσεις ζημιάς.

Το έργο των εκτιμήσεων θα ξεκινήσει πριν από τη λήξη της 15ήμερης υποβολής δηλώσεων. Προτεραιότητα θα δοθεί στις καλλιέργειες που βρίσκονται στο στάδιο της συγκομιδής και θα συνεχιστεί και στις υπόλοιπες. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Αναφορικά με την καταβολή των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί τμηματικά η εκκαθάριση των ζημιών, η μηχανογράφησή τους και η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ανά την επικράτεια παραγωγούς, οι οποίοι έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, η καταβολή των αποζημιώσεων σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΛ.Γ.Α. ξεκινά κάθε χρόνο μετά τα μέσα του Φθινοπώρου του ίδιου έτους ζημιάς και ολοκληρώνεται για όλη τη χώρα εντός των επόμενων μηνών του νέου έτους.

Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Πάτρας, στη δικαιοδοσία του οποίου βρίσκεται και η ευρύτερη περιοχή της Βουπρασίας, δεν έχουν κατατεθεί αιτήματα εκ μέρους των παραγωγών για ζημιές σε θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις από πλημμυρικά φαινόμενα που σημειώθηκαν στις 4 και 5 Οκτωβρίου του 2019.

Ωστόσο, υπάρχουν αιτήματα για ζημιές παγίου κεφαλαίου, συγκεκριμένα σε αποθήκες και σε ένα θερμοκήπιο στην ευρύτερη περιοχή του Πύργου, των οποίων οι καταγραφές θα γίνουν άμεσα. Στη συνέχεια, οι εν λόγω ζημιές, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούν ο Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και οι Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, το οποίο θα υποβληθεί για έγκριση στα συναρμόδια Υπουργεία (Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Οικονομικών) και στην Ε.Ε., μετά το τέλος της καλλιεργητικής περιόδου.

Οι αντίστοιχες ενισχύσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς μετά την έκδοση της απόφασης των συναρμόδιων Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Οικονομικών και της έγκρισης της αντίστοιχης δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών και οπωσδήποτε μετά την επιβεβαίωση αποκατάστασης - αντικατάστασης των ζημιών.

Όσον αφορά στο θέμα της αλλαγής των Κανονισμών του ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι σαφής πρόθεση της νέας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η αναβάθμιση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται επιτυχώς στην κλιματική αλλαγή και να προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών.

Για τον σκοπό αυτόν, πρόκειται να ξεκινήσουν σύντομα οι απαραίτητες διεργασίες, όπως η αναλογιστική μελέτη, βάσει των οποίων θα διαμορφωθούν οι συγκεκριμένες αλλαγές με τη συνεργασία και κατόπιν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι εν λόγω αλλαγές, μετά την ολοκλήρωσή τους σε κανονιστικό επίπεδο, θα τεθούν άμεσα σε ισχύ, δημιουργώντας το νέο γεωργοασφαλιστικό πλαίσιο της χώρας.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 ενισχύεται και η αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα και αντίστοιχα η ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων.

Πιο συγκεκριμένα, το υπομέτρο Μ5.2: «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στη γεωργική παραγωγή και στο γεωργικό, ζωικό κεφάλαιο από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα» του ΠΑΑ 2014-2020 αφορά σε κάλυψη δαπανών επένδυσης εκ μέρους των ζημιωθέντων, ενεργών γεωργών ή ομάδων γεωργών, με στόχο:

- την ανασύσταση του ζημιωμένου παραγωγικού δυναμικού και
- την αναπλήρωση του εξοπλισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (την αποκατάσταση κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων που έχουν πληγεί από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα ή την αγορά νέων μηχανημάτων, καθώς και την αποκατάσταση των υποδομών για τη διατήρηση του παραγωγικού δυναμικού).

Δεν είναι επιλέξιμες:

- η απώλεια εισοδήματος που προκλήθηκε από τις ανωτέρω ζημιές στις καλλιέργειες,
- οι ζημιές, οι οποίες καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., καθώς και ζημιές, οι οποίες, κατά τους γενικούς και ειδικούς όρους των Κανονισμών Ασφάλισης των διάφορων ασφαλιστικών φορέων, όταν υπάρξουν, αποζημιώνονται.

Η ενίσχυση παρέχεται εφόσον οι ζημιές που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα υπόκεινται στην επίσημη αναγνώριση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και το επίπεδο των ζημιών ξεπερνά το 30% των ομοειδών ειδών και σε επίπεδο παραγωγού.

Σύμφωνα με επιστολή του αρμόδιου Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης, δηλαδή του ΕΛΓΑ, μέχρι το τέλος του 2018 δεν είχαν σημειωθεί σημαντικές ζημιές στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό και πάγιο κεφάλαιο) της χώρας ώστε να ήταν επιλέξιμη η αποκατάστασή τους από το υπομέτρο M5.2. Κατά συνέπεια, δεν δημιουργήθηκε η ανάγκη ενεργοποίησής του, γεγονός που συνεπάγεται ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει δυνατότητα απορρόφησης των εγγεγραμμένων σε αυτό το υπομέτρο πόρων του ΠΑΑ. Δεδομένων των ανωτέρω, στην 6^η τροποποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 προτείνεται η κατάργηση του σχετικού υπομέτρου και η μεταφορά πόρων στο υπομέτρο M5.1 «Επενδύσεις σε προληπτικά μέτρα που σκοπεύουν στη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων πιθανών φυσικών φαινομένων, δυσμενών καιρικών συνθηκών και καταστροφικών συμβάντων», λόγω της εξαιρετικής σημασίας της πρόληψης για τη διατήρηση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Οι δράσεις πρόληψης αφορούν κυρίως σε ενεργητική προστασία του φυτικού κεφαλαίου από τον παγετό, στην προστασία από τις καταιγίδες, το χαλάζι, τη βροχή, την ξηρασία, τις πλημμύρες και τις πυρκαγιές και στην προστασία ζωικού κεφαλαίου από μεταδοτικές ασθένειες και φυσικές καταστροφές.

Η ενίσχυση χορηγείται απευθείας στον δικαιούχο γεωργό ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών, της οποίας είναι μέλος ή σε περίπτωση που δικαιούχος είναι δημόσιος φορέας, στον φορέα υλοποίησης των μέτρων πρόληψης.

Το εν λόγω υπομέτρο αφορά σε επενδύσεις και δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που προκύπτουν από παροχή υπηρεσιών. Για την απρόσκοπτη επένδυση των γεωργών που επιθυμούν να υλοποιήσουν επενδυτικές δράσεις πρόληψης, μέσω του παρόντος υπομέτρου παρέχεται η δυνατότητα χρήσης προκαταβολής.

Όσον αφορά στη Διαχείριση Κινδύνων της Γεωργίας και τη συγκρότηση Ταμείου Αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες και τα περιβαλλοντικά συμβάντα, σημειώνεται ότι στο παρόν ΠΑΑ 2014-2020 δεν έχει ενεργοποιηθεί το M17 «Διαχείριση Κινδύνων», λόγω μη ωριμότητας των στοιχείων αιτιολόγησής του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συμπερίληψής του στο Πρόγραμμα.

Δεδομένης της σημαντικότητας της διαχείρισης κινδύνων στη Γεωργία, στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ 2021-2027, έχει συσταθεί αρμόδια ομάδα στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία έχει ετοιμάσει σχέδιο προκήρυξης για την άμεση εκπόνηση μελέτης σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 70 «Εργαλεία διαχείρισης κινδύνου» του σχεδίου του Κανονισμού (ΕΕ) αναφορικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων, στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ). Πιο συγκεκριμένα, η μελέτη θα αφορά στην περιγραφή των τύπων παρέμβασης για την εφαρμογή εργαλείων διαχείρισης κινδύνου, με σκοπό τον μετριασμό/αντιστάθμιση των κινδύνων μείωσης εισοδήματος των πραγματικών γεωργών, καθώς και των σχετικών χρηματοδοτικών συνεισφορών. Η προαναφερόμενη μελέτη θα πραγματοποιηθεί έτσι ώστε να δοθούν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων οι κατάλληλες πληροφορίες για την

ενεργοποίηση παρεμβάσεων σχετικά με τη Διαχείριση Κινδύνων και την περιγραφή τους στο Στρατηγικό Σχέδιο για την ΚΓΠ.

Τέλος, αρμόδια να απαντήσουν για τα θέματα που τα αφορούν, είναι το συνεργωτώμενο Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση και το παρόν έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
 - Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Εσωτερικών
 - Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Κ. Τζαβάρα